

Motion till riksdagen 2021/22:2545

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

En förskola i världsklass

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att all undervisning inom förskolan ska vara evidensbaserad samt att politiska trender eller genusstyrande verksamhet som den ser ut i dag inte ska förekomma och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att använda det svenska språket i förskolan och att all förskolepersonal ska ha certifiering i svenska språket för att få anställning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att certifiering i svenska språket ska gälla för antagning till utbildningar för barnskötare, förskollärare och rektorer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att närmast berörd myndighet bör få i uppdrag att kartlägga ordförrådet hos barn i förskolan och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det svenska språket ska prioriteras i förskolans läroplan och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en önskvärd kunskapsnivå i svenska språket bör konkretiseras samt att tydliga riktlinjer fastställs och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckling av barnets modersmål bör strykas från förskolans läroplan och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förskola för en lyckad integration och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värderingsstyrd slöja ska förbjudas inom svenska förskolor och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att revidera lagstiftningen så att klädkontroll av förskolebarn förhindras och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om god matkvalitet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kött som serveras i förskolan ska vara producerat på ett sätt minst motsvarande svensk djurlagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter till heltidsanställning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa karensavdraget för förskolepersonal och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa förbättrade förutsättningar för den pedagogiska omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta nationella riktlinjer för pedagogisk omsorg och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte tillåta konfessionell inriktning vid nyetablering av pedagogisk omsorg och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en maxgräns på fem barn per förskolepersonal och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt fokusera på och aktivt verka för att förbättra förskolepersonalens arbetsmiljö och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt fokusera på och aktivt verka för att förbättra förskolebarnens vistelsemiljö och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastställa en lägsta gräns gällande antalet kvadratmeter inomhusyta per barn och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav ska ställas på att lokaler är dimensionerade och utformade på ett sätt som är anpassat för verksamheten och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastställa regelverk för det pedagogiska uterummet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en individanpassad förskolläroterutbildning och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav för friskoleetablering och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansvaret för kontrollen av fristående förskolor ska övertas av Skolinspektionen och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga den öppna förskolans uppdrag och inkludera ett uppdrag att stimulera barns språkutveckling och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om undantag från rätten till förskola vid extraordinära händelser och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att aktivt verka för att fler män söker sig till förskoleyrket och tillkännager detta för regeringen.

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om informationsutbyte av orosanmälningar och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registerutdrag vid anställning och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvidgad registerkontroll och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka tystnadskulturen och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk tillgång till en specialpedagog och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillsätta en utredning om förskolan, med uppdrag att göra en grundläggande genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar för svensk förskola, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I förskolan läggs vid sidan av familjen grunden för våra barns framtid. De normer och värderingar som är gällande i förskolan och hur verksamheten är upplagd utgör en stor del av barnens utgångspunkter för hur de tar sig vidare i livet. Det är därför viktigt att barnens vistelse i förskolan innebär att samhället ger dem bästa tänkbara omsorg, trygghet och stimulans för deras utveckling och lärande.

Alla barn ska ges möjlighet att bli en del av det svenska samhället. Verksamheten ska därför bedrivas på svenska språket. För att bidra till att bryta segregationen ska obligatorisk förskola införas för barn som har två utlandsfödda föräldrar och som bor i utsatta områden. Förskolan ska utöver svenska språket ge barnen del av svensk kultur och svenska värderingar där jämställdhet är centralt. Förskolan ska därför vara helt fri från värderingsstyrd slöja. Genuspedagogik som den ser ut idag ska inte användas eftersom den i hög grad är inriktad på utsuddande av könstillhörighetsskillnader. Det förekommer skillnader mellan pojkar och flickor, vilket förskolan ska bejaka. Alla barn ska ha rätt att få vara som de är.

Personalen utgör förebilder för barnen. Det är därför centralt att personalen har erforderliga pedagogiska kunskaper, kan agera professionellt och har möjlighet till fortbildning. Fortbildningen bör i möjligaste mån även genomföras på arbetstid. Arbetsmiljön och arbetsvillkoren ska innebära att förskolepersonal trivs i och på sitt arbete. Det ska vara möjligt att stanna hemma då man är sjuk istället för att jobba. Det minskar smittspridning, stress och belastning. Det är även av stor vikt att lokaler och utemiljöer är utformade för rätt antal barn.

Den fria leken ska dominera verksamheten inom förskolan. Där tränar barnen social kompetens, samarbete, kreativitet och initiativförmåga. Barnen ska ha en rolig och stimulerande tid i förskolan, men tiden ska samtidigt vara skolförberedande med språklig och motorisk stimulans. Att förskolebarnen utvecklar sin språkliga förmåga är grundläggande för en lyckad övergång till förskoleklassen. Andra viktiga skolförberedande inslag är att lära sig att lyssna, lära sig empati och att respektera människor och djur. Kreativ verksamhet, enklare räkneövningar och läsning ska vara återkommande inslag i förskolans verksamhet. Förskolan ska vara fri från politiska ställningstaganden och

indoktrinering och ska verka för att barnen lär sig vikten av demokrati, eget tänkande och att få bilda sig sin egen uppfattning.

Evidensbaserad verksamhet

1. All pedagogisk förskoleverksamhet ska vara evidensbaserad eller stämma överens med tillgänglig evidens och beprövad erfarenhet. Förskolan ska vara en plats fri från pedagogiska experiment. Förskolan ska därför inte bedriva genuspedagogisk verksamhet som den ser ut idag. Förskolan ska låta barn få vara barn, dvs. alla barn oavsett kön ska få leka med det som finns tillgängligt. Barn ska inte tvingas in i traditionella könsmonster på samma vis som barn inte ska pressas att undvika könsstereotypa val. Barn ska få utvecklas i den riktning som faller dem naturligt.

Sverigedemokraterna motsätter sig därför dagens genuspedagogik som i hög grad är inriktad på utsuddande av könstillhörighetsskillnader. Pojkar ska inte utmanas att gå utanför könsstereotypa val och exempelvis tvingas leka med dockor mot sin vilja lika lite som flickor ska utmanas att mot sin vilja leka med bilar och actionfigurer. Det förekommer skillnader mellan pojkar och flickor, vilket förskolan ska bejaka. Alla barn ska få vara som de är och förskolan ska därför inte aktivt verka för att motverka könsmonster utan istället verka för den fria viljan och varje barns rätt att få utvecklas på det vis som faller dem naturligt. Som konkreta exempel anser Sverigedemokraterna att ”snögubbe” inte ska ersättas av ”snöfigur” eller att ”han” eller ”hon” i en barnsång ska bytas ut till ”hen”. Inte heller ska politiska eller andra trender styra förskolepedagogiken.

Svenska språket

2. Samtalsspråket i förskolan ska vara svenska. Språket är den enskilt viktigaste faktorn för lyckad integration. Den vuxna personalen utgör förebilder för barnen. Därför ska alla som anställs och arbetar i svenska förskolor tala godkänd svenska för att få anställning. En nationell språkkravsmodell i svenska ska skapas och certifiering införs för pedagogisk förskolepersonal.

Svenska institutet noterar att mycket goda kunskaper i svenska och valideringstest i svenska C1 godtas av Socialstyrelsen för språklig behörighet till yrkeslegitimationer.

Skolverket ska ges i uppdrag att samordna kompetenserna från de olika instanserna för språktester som finns idag. Ett enhetligt, nationellt standardiserat system för språktester och för certifiering enligt nivå C1 ska skapas och implementeras för pedagogisk skol- och förskolepersonal.

3. Samma krav ska ställas på de personer som har annat språk än svenska som modersmål och som studerat till lärare, förskollärare eller förskolerektor vid studier i Sverige. För att bli legitimerad och ha anställning och för att ha behörighet att undervisa, ska lärare vara C1-certifierade utan de undantag som idag tas upp i skollagen och av Skolverket. Förordning 2011:326 om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare och andra berörda styrdokument ska ändras enligt förslagets intentioner. Redan befintlig personal som inte uppfyller kraven om kunskaper i svenska språket motsvarande C1 ska erbjudas kompletterande utbildning.

4. En sexåring ska när eleven börjar förskoleklass ha ett ordförråd om cirka 8 000 svenska ord. I en undersökning genomförd i Göteborg visade det sig att vissa barn med

utländsk bakgrund hade så få ord som 2 000 i sitt förråd. Med dessa förutsättningar blir det svårt att ta sig an förskoleklassen följt av resterande grundskola.

Vi föreslår därför att närmast berörd myndighet får i uppdrag att kartlägga ordförrådet hos barn i förskolan och då med fokus på statistik och underlag gällande ordförrådet hos barn med utländsk bakgrund. Detta för att rätt insatser och åtgärder ska kunna sättas in i ett så tidigt skede som möjligt.

5. Det svenska språket behöver stärkas ytterligare i den svenska förskolan. Det märks som allra tydligast i de förskolor där en majoritet av barnen har ett annat modersmål än det svenska språket. Utveckling av det svenska språket ska alltid prioriteras varför skrivningarna i förskolans läroplan behöver förändras i enlighet med denna intention för att tydliggöra och underlätta för personal och verksamhet var fokus ska ligga.

6. För att säkerställa att utvecklingen av det svenska språket ger önskad effekt behöver en önskvärd nivå konkretiseras samt tydliga riktlinjer fastställas och formuleras i förskolans läroplan.

7. Tidigare studier visade att ett starkt modersmål var viktigt för barns utveckling av sitt andraspråk, men senare forskning har snarare visat att det gör varken från eller till. Förskolans uppdrag om att utveckla barnets modersmål bör därför helt strykas från förskolans läroplan för att ge utrymme för den språkutveckling som bevisligen ger effekt, dvs. den svenska. Att utveckla sitt modersmål står respektive familj fritt att göra på fritiden. Undervisningen bör bekostas av barnets vårdnadshavare framför allmänna skattemedel.

Förskola för en lyckad integration

8. Många barn med utländsk härkomst växer upp i utsatta områden utan att ta del av den svenska kulturen eller svenska värderingar. Det förekommer att de växer upp med hederskultur och andra värderingar än de traditionellt svenska. Inom hederskultur fostras flickor och pojkar av sin släkt i värderingar som senare i livet för med sig stora problem och stort lidande, exempelvis föreställningen att män och kvinnor inte är lika mycket värda. I utsatta områden är även kriminaliteten hög och utbredd.

Polisen har beskrivit utsatta områden i rapporten ”Kriminell påverkan i lokalsamhället – En lägesbild för utvecklingen i utsatta områden”, publicerad i juni 2019. Områden med problem betecknas som ”utsatta” och ”särskilt utsatta”. Ett utsatt område innebär ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av låg socioekonomisk status där kriminella har inverkan på lokalsamhället. Där förekommer problem med offentliga våldshandlingar, öppen narkotikahandel och utåtagerande missnöje mot samhället. Särskilt utsatta områden kännetecknas av att där förekommer allmän obenägenhet att delta i rättsprocessen, systematiska hot och våldshandlingar, parallella samhällsstrukturer, extremism och hög koncentration av kriminella. För barn är det av uppenbara skäl destruktivt att ständigt vistas i enbart den miljön.

För att motverka denna utveckling, ska barn från och med tre års ålder som växer upp i dessa utsatta eller särskilt utsatta områden och har två utländska föräldrar obligatoriskt gå i förskola. Det möjliggör i större utsträckning kontakter med andra barn och vuxna, utanför familjen och barnens närmiljö. Det möjliggör även delaktighet i svenska språket, i pedagogisk verksamhet med svenska normer och värderingar, delaktighet i lekar, spel och kreativ och social verksamhet och bättre möjligheter att bli delaktiga i det svenska samhället.

Förbud mot värderingsstyrd slöja i förskolan

9. Med den massiva invandringen till Sverige de senaste decennierna har värderingar och synsätt som inte accepteras i landet fått fotfäste, speciellt i utsatta områden. En påtaglig kulturkrock är exempelvis då kvinnor bär slöja, niqab eller burka. Bruket strider mot den syn på kvinnors och mäns jämställdhet vi under århundranden utvecklat i Sverige.

Den värderingsstyrda slöjan innebär motsatsen till jämställdhet eftersom den innebär förtryck mot det kvinnliga könet. I annat fall skulle även pojkar och män använda samma sorts slöja i samma syfte som flickor och kvinnor. Beslötning strider mot barns och de båda könen lika värde och rättigheter, mot svenska grundläggande värderingar och dessutom mot FN:s barnkonvention.

I en hederskultur är vikten av flickors och kvinnors kyskhet central. Små flickor är barn, inte objekt som behöver skylla sig för andras blickar. Kvinnlig personal ska inte bära slöja som innebär signalerande till förskolebarn att kvinnor ska döljas.

Demokrati, jämlikhet och jämställdhet är grundläggande principer i Sverige. Värderingsstyrd könsbunden slöja med syftet att skylla just flickor och kvinnor, står i uppenbar strid med detta.

Det finns olika argument kring den värderingsstyrda slöjan som flickor och kvinnor bär. De uttalanden som innebär att flickor själva är positiva till att bära slöjan eller att "man måste få klä sig som man vill" spelar i sammanhanget förskolan mindre roll än argumenten mot värderingsstyrd slöja. Små flickor är barn som inte ska styras in i diskriminerande, icke jämställda mönster. Värderingsstyrd slöja signalerar ett icke jämställt förhållningssätt.

Varken personal eller barn ska bära värderingsstyrd slöja under någon del av förskoledagen. Små flickor ska ges chansen att leva utan de värderingar där kvinnan ses som ofri och osjälvständig och som en ägodel av män.

10. Den senaste tiden har återkommande rapporterats om fall där vårdnadshavare bett förskolans personal säkerställa och kontrollera att deras barn använder värderingsstyrd slöja under sin vistelse på förskolan. Personal har vittnat om att man inte har kunnat neka detta dels på grund av bristande lagstiftning, dels för att undvika konfrontation och konflikt. För att säkerställa dessa flickors rätt att få vara barn, samt ge stöd till personalen att kunna neka denna begäran, behöver lagstiftningen revideras på sådant vis att denna typ av kontroll ska vara olaglig och därmed inte möjlig att genomföra.

Mat av god kvalitet

11. Matkvaliteten är oerhört viktig för såväl vuxna som förskolebarn. God matkvalitet påverkar den personliga hälsan, orken och utvecklingen. Valet av råvaror påverkar miljön och det öppna landskapet.

Det bästa är om när- och härodlade råvaror kan användas, tillagning sker på plats och halvfabrikat väljs bort. På så sätt erhålls en matkvalitet som kan mäta sig med de bästa skolköken i Europa. Måltiderna är en central del för barnen och i tillvaron på förskolan. Måltiderna innebär och möjliggör pedagogiska inslag, de innebär samling och social samvaro. Kosten i sig själv behöver vara näringsrik, av god kvalitet, välsmakande och väl tillagad.

12. Kött ska vara producerat på ett sätt minst motsvarande svensk djurlagstiftning. Att äta ordentligt, regelbundet och mat av god kvalitet påverkar barns hälsa, utveckling och

inlärningsförmåga, välmående och förmåga att vara aktiva. Om så är möjligt finns många fördelar med att omvandla mottagningskök till tillagningskök eller att närliggande förskola, skola och eventuellt även äldreboenden samverkar med tillagningskök. Genom tillagningskök möjliggörs även pedagogiska inslag i måltidsprocessen, där barn delvis kan delta.

Ökade möjligheter till heltidsanställning

13. Förskolepersonal ska ges möjlighet till heltidsanställning. Att kunna arbeta heltid om man så vill är en jämställdhetsfråga eftersom förskoleverksamhet är en kvinnodominerad bransch. Genom att möjliggöra heltidsanställning istället för deltidsanställning förenklas även planeringen av verksamheten inom förskoleverksamhet. Yrket kan därigenom bli ännu mer attraktivt, eftersom heltidstjänst är mer fördelaktigt för den anställde. Valfrihet och utrymme för deltidstjänster för den som så önskar bör självklart kvarstå.

Slopat karensavdrag för personal inom förskolan

14. Alla som har barn i förskoleåldern känner säkert igen en vardag som med jämna mellanrum är kantad av förkylningar och influensor. Förskolan, där många barn finns samlade på liten yta, är en känd riskzon för smittspridning. På samma sätt som det är en självklarhet att förskolan inte accepterar att sjuka barn deltar i verksamheten, ska det vara självklart att barn inte ska behöva befinna sig på en förskola med sjuka pedagoger eller personal.

Förskolepersonal är en viktig yrkeskår och behöver goda arbets- och anställningsförhållanden. Inom förskoleverksamhet sprids förkylningar och annan smitta mellan barn och personal, detta genom att många möts i verksamheten, ofta på liten yta. Det bör vara självklart att varken barn eller personal vistas i verksamheten när man är sjuk utan är hemma tills man är frisk. Karensavdraget som det är utformat idag försvårar möjligheten att stanna hemma. Genom slopat karensavdrag för förskolepersonal så möjliggörs i större utsträckning hemmavistelse för att bli frisk. Fördelarna är flera. Slopat karensavdrag bidrar till ökad hälsa och välmående och minskar eventuell stress hos personal som känner ansvar för och behov av att arbeta samtidigt som man inte är frisk. Ett slopat karensavdrag förhindrar även ökad smittspridning mellan personal och barn i de fall personal istället är sjukskriven vid sjukdom. Slopat karensavdrag innebär ett samhälleligt ansvarstagande och månande om såväl förskolepersonal som barn och föräldrar.

Pedagogisk omsorg

15. Ett alternativ till förskolor är pedagogisk omsorg. Trots att denna form av omsorg är ett viktigt alternativ till den traditionella förskolan är den inte uppmärksammas i samma utsträckning som förskolan. En problematik är det professionella dilemmat, eftersom verksamheten oftast drivs i personalens eget hem, samt frågeställningar om huruvida verksamheten verkligen kan beskrivas som pedagogisk.

Utgångspunkten ska alltid vara barnets bästa. Alla barn är inte redo att vid exempelvis ett års ålder möta omvärlden i en större barngrupp med begränsad

uppmärksamhet. Därför är pedagogisk omsorg vid sidan av förskola eller hemmavistelse ett viktigt alternativ för att upprätthålla valfrihet för varje barn.

Regeringen ska därför aktivt verka för att skapa förbättrade förutsättningar för denna verksamhet.

16. Det finns behov av att inrätta nationella riktlinjer som tar fasta på jämförbara krav på hur den pedagogiska omsorgen ska bedrivas och på att verksamheten ska erbjudas likvärdiga möjligheter oavsett var omsorgen bedrivs.

Enligt Skolverket ska förskolans läroplan vara vägledande. Den är alltså inte bindande för pedagogisk omsorg. Skollagen (2010:800) tar i kapitel 25 upp vissa premisser som ska gälla pedagogisk omsorg. Det finns allmänna råd daterade 2012 för pedagogisk omsorg, vilka förmedlas via Skolverket. Råd är bra, men otillräckliga. Större likvärdiga möjligheter behöver ges. I enlighet med en av slutsatserna i Utredningen om fritidshem och pedagogisk omsorg (U 2018:08) anser Sverigedemokraterna att de allmänna råd som Skolverket ger ska förtydligas och göras om till föreskrifter av närmast berörd myndighet.

Valfriheten och mångfalden ska värnas och Sverigedemokraterna motsäger sig ett etableringsstopp för pedagogisk omsorg och menar att framtida verksamhet istället ska ha tydligare regelverk att förhålla sig till.

17. Sverigedemokraterna anser att pedagogisk omsorg ska vara icke-konfessionell oavsett huvudman. Konfessionell inriktning ska således inte tillåtas vid nyetablering inom pedagogisk omsorg.

Öka personaltäteten

18. Barn och personal mår bra av att dagarna och verksamheten på förskolan är trivsamma, trygga och givande och att det finns utrymme för lek och kreativ aktivitet. Föräldrar är också måna om att deras barn får bra förutsättningar på förskolan. Få barn per förskolepersonal är en viktig sak för att alla barn ska få den uppmärksamhet och omsorg som krävs. En maximal gräns på fem barn per förskolepersonal behöver sättas. Detta skulle i så fall innebära ett tak. Det är givetvis ännu bättre med färre än fem barn per förskolepersonal.

Antalet barn i förskolan har ökat med så mycket som 90 000 barn över en tioårsperiod. Personaltätheten är trots det ökade antalet inskrivna barn relativt stabil, men minskar något. Personaltätheten motsvarade 5,1 barn per personal år 2019. Detta är en genomsnittlig siffra. Många förskolor har för lite personal, sett till antalet inskrivna barn, än vad som är optimalt. Det ser olika ut i olika regioner och i olika kommuner. Problemen är stora på många håll med alltför liten personalstyrka.

Det finns idag möjlighet att söka statsbidrag för att minska barngruppernas storlek i förskolan. Kommunala och fristående huvudmän för förskolan kan söka bidraget. Barn upp till 2 års ålder är prioriterade. Men bidraget är avsett att minska barngrupperna och antal inskrivna barn per huvudman och anger inte nivå för önskvärt maximalt antal barn per personal. Det är en otillräcklig satsning. Alla barn, all personal och all förskoleverksamhet ska ha samma förutsättningar, goda villkor och möjligheter.

Förbättra förskolepersonalens arbetsmiljö

19. Sverige har en väl fungerande barnomsorg – så pass god att andra länder ser till svensk förskoleverksamhet som en inspirationskälla och ett föredöme eftersom alla barn oavsett sina sociala och ekonomiska förutsättningar har rätt till barnomsorg. Vardagen för de pedagoger och den personal som varje dag arbetar för att våra barn ska kunna erhålla denna omsorg lämnar dock en del övrigt att önska. En mycket hög arbetsbelastning, underbemanning, för många bisysslor och mycket begränsade ekonomiska förutsättningar för den löpande verksamheten utgör tyvärr en del av verkligheten inom förskolan. Detta har inte enbart lett till ökat antal sjukskrivningar, utbränd personal, hög personalomsättning samt försämrad trygghet och kontinuitet hos barnen. Det har gått så pass långt att förskolepersonal i ett nätverk över hela landet gått samman i det som benämns ”Förskoleupproret” för att tillsammans kämpa för förbättrade villkor och förbättrad arbetssituation. Personalengagemang är positivt, men utökad stöd behövs också.

Regeringen behöver i sitt arbete sätta ett större fokus på personalens förutsättningar och aktivt arbeta med att minska belastningen, öka bemanningen och motverka antalet sjukskrivningar.

Våra förskolebarn ska ges bästa möjliga förutsättningar. Där spelar personalen en avgörande roll. Därför behöver ett större fokus riktas mot en förbättrad arbetsmiljö och goda villkor för personalen inom förskolan.

Förbättra förskolebarnens vistelsemiljö

20. Ljudvolymen i förskolans lokaler kan stundvis vara mycket hög. Studier har visat på exempel där ljudnivån passerat 70 dB som ett snittvärde över en arbetsdag. Anledningarna till detta kan vara för stora barngrupper, för små lokaler eller att lokalerna inte är byggda och utformade på ett sätt som är anpassat för verksamheten. Oftast är skälen en kombination av dessa och andra anledningar.

21, 22. För att åtgärda detta, och förbättra miljön för såväl barn som personal, behöver ett antal kvadratmeter per barn fastställas som ett minimum samt krav ställas på att lokalerna är dimensionerade och utformade på ett sätt som är anpassat för den verksamhet som ska bedrivas. Regelverket gäller primärt framtida förskolor och befintliga förskolor, och verksamheter som inte uppfyller dessa krav ska i möjligaste mån anpassas till det nya regelverket.

Vidare anser Sverigedemokraterna att småskaliga förskolor med 1–4 avdelningar bör rekommenderas och är att föredra. Det är emellertid primärt en kommunal fråga i dagsläget i och med de unika förutsättningar som finns för varje kommun.

Det pedagogiska uterummet

23. Det pedagogiska uterummet som en plats för lärande bidrar till den motoriska träningen, den utforskande miljön, språkets användning, stimulans av sinnen och det fysiska och psykiska välbefinnandet.

Boverket hade under 2014 tillsammans med Tankesmedjan Movium vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i uppdrag av regeringen att ta fram en vägledning för barns och ungas utemiljö med särskilt fokus på skolgårdar och förskolegårdar. Vägledningen syftar till att förtydliga den fria utemiljöns betydelse samt vilka regelverk som gäller

och riktar sig till ansvariga för planering, utformning och skötsel av den fysiska utemiljön vid förskolor och grundskolor.

I fråga om friytans placering framgår av de allmänna råden att den bör ligga i direkt anslutning till byggnaden när det gäller förskola, och att barnen självständigt bör kunna ta sig mellan byggnaden och friytan.

När det gäller friytans storlek anges endast att friytan bör vara ”så rymlig att det utan svårighet eller risk för omfattande slitage går att ordna varierande terräng- och vegetationsförhållanden”. Förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering samt ytor för lastning och lossning är otillgängliga för barnen och ingår inte i friytan.

I Boverkets vägledning framhålls att bedömningen av tillräckligt stor friyta bör ta hänsyn både till friytan per barn och till den totala storleken på friytan. Enligt vägledningen kan ett rimligt mått utifrån antalet barn vara 40 kvm friyta per barn i förskolan och den totala friytan ska helst överstiga 3 000 kvm (drygt en halv fotbollsplan). I sammanhanget refereras till forskning som visar att en barngrupp, oavsett antal barn, kan få svårt att utveckla lek och socialt samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov på en gård som är mindre än så.

Av de allmänna råden framgår vidare att aspekter som rör tillgänglighet, säkerhet och hälsoaspekter ska beaktas vid placering och anordning av en friyta. Det framhålls vidare att bristande tillgänglighet är en diskrimineringsgrund enligt diskrimineringslagen.

Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin utförde 2016 en enkätbaserad undersökning av förskolors arbete med att främja fysisk aktivitet. Resultatet visade att drygt hälften (54 procent) av förskolorna hade en gård som motsvarade en halv fotbollsplan, (2 700 kvm), var fjärde förskola (24 procent) hade en gård motsvarande en halv ishockeyplan (ca 900 kvm) och var tionde förskola (10 procent) hade en gård stor som en tennisplan (ca 300 kvm). Drygt var tjugonde förskola (6 procent) hade inte någon gård alls.

Som en del av arbetet med att garantera det pedagogiska uterummet anser därför Sverigedemokraterna att Boverkets råd och rekommendationer bör fastställas som minimikrav enligt lag.

En individanpassad förskollärexamen

24. Att läsa till förskollärare tar i normalfallet ca tre och ett halvt år, vilket motsvarar 210 högskolepoäng. För den som varit barnskötare i minst fem år finns möjligheten att på distans studera med förlängda terminer för att kombinera med arbete och därmed bli utbildad förskollärare på ca två och ett halvt år.

Det råder stor brist på förskollärare i Sverige, och att sätta sig i skolbänken i två och ett halvt till tre och ett halvt år för att erhålla en relativt låg lön attraherar inte när andra utbildningar av samma längd resulterar i andra yrken med bättre lön och villkor.

Precis som många behöriga lärare väljer att arbeta som annat än just lärare, väljer många personer som vore mycket lämpliga att arbeta som förskollärare ett annat yrke på grund av de långa studierna.

För att göra yrket mer attraktivt föreslår Sverigedemokraterna att man utreder möjligheten till en förkortad förskollärarytutbildning som ändå håller samma kvalitet. På samma sätt som Linnéuniversitetet i Växjö kan erbjuda en ett år kortare utbildning om du tidigare arbetat som barnskötare i minst fem år, kan ett personligt test och utvärdering av kandidaten konstatera vilka förkunskaper som finns för utformning av en

individ Anpassad utbildning på distans. Med individ Anpassad studietakt av samma kvalitet som den ordinarie kan kandidaten i slutändan erhålla en examen som förskollärare på betydligt kortare tid än tre och ett halvt år.

Krav för friskoleetablering

25. För att motverka risken att oseriösa ägare startar eller tar över en fristående förskola måste en betydligt hårdare kontroll ske gällande både vandel och handel. Ekonomiska förutsättningar ska genomgå noggrann granskning, liksom utdrag ur brottsregister för dem som startar eller tar över en fristående förskola. Säkerhetspolisen bör rådfrågas vid minsta misstanke om extremism. Alla kontroller är meningslösa om det enkelt går att anlita en så kallad målvakt, vilket bör vara omöjligt med dessa rigorösa kontroller.

Det har även förekommit att fristående förskolor startats och drivits med lån och bidrag från stater utanför Europa. Risken är mycket stor att sådan finansiering görs av politiska, religiösa eller strategiska skäl. Vi vill begränsa möjligheterna för enskilda personer eller organisationer utanför Norden att finansiera fristående förskolor. Detta gäller både lån, räntefria lån och rena bidrag. Det ska som huvudregel heller inte vara möjligt att sköta finansieringen utanför Norden genom ombud. Undantag ska kunna göras för redan etablerade och välfungerande förskolor.

De religiösa fristående förskolor som varit etablerade sedan lång tid i Sverige och som fungerar väl ska kvarstå.

26. Tillsynsansvaret måste flyttas från kommunerna till Skolinspektionen för dessa förskolor. Det behöver införas ett stopp för nyetablering av religiösa förskolor till dess Skolinspektionen har övertagit granskningen och fått rutin på rigorös kontroll genom företrädesvis oanmälda besök med anledning av att en mängd missförhållanden har uppdagats.

Det står mycket tydligt i förskolans styrdokument att alla förskolor ska präglas av demokratiska och jämställda värderingar. Direkta avsteg från dessa styrdokument har avslöjats på vissa förskolor.

Öppna förskolan

27. År 2019 fanns den öppna förskolan i 215 av Sveriges 290 kommuner. Öppna förskolan är en frivillig verksamhet där nyblivna föräldrar kan träffa andra föräldrar, få tips och råd om föräldraskapet och låta barnen leka. Den öppna förskolan är öppen för barn redan innan de uppnått åldern för att gå i den vanliga förskolan och är öppen för alla barn och föräldrar fram till dess att förskoleklassen tar över. I vissa kommuner har den öppna förskolan även öppet på tider när den ordinarie förskolan är stängd, exempelvis kvällar och helger. Skolverket har en mycket kort beskrivning av den öppna förskolans verksamhet och det är snarare respektive kommun och region som själv tolkar och planerar sin verksamhet.

Den öppna förskolan spelar en mycket stor roll för integrationen och är för många nyanlända föräldrar den första kontakten med andra föräldrar och vårdnadshavare. Öppna förskolans uppdrag behöver därför förtydligas och även inkludera ett uppdrag att stimulera barns språkutveckling.

Undantag från rätten till förskola vid extraordinära händelser

28. I början av 2020 drabbades Sverige och världen av en pandemi p.g.a. coronaviruset. Samtidigt som Folkhälsomyndigheten uppmanade till distansering och att stanna hemma vid minsta symptom var landets förskolor fortsatt tvingade att ta emot barn minst 15 timmar per vecka i enlighet med rådande lagstiftning.

Sverigedemokraterna föreslår att rätten till förskola om 15 timmar per vecka för barn vars vårdnadshavare är arbetsökande eller föräldralediga, vilket regleras i skollagen 8 kap. 6 §, tillfälligt och på initiativ av huvudmannen inte ska kunna tillämpas under en tid och att detta beslut ska kunna gälla så länge som allmän smittspridning råder enligt Folkhälsomyndigheten och/eller så länge som Arbetsförmedlingen har paus för aktivitetsrapportering för arbetsökande och bedriver utbildning och andra gruppaktiviteter på distans.

Detta innebär att friska barn, som normalt vistas på förskolan upp till 15 timmar per vecka (eller mer i de fall huvudmannen lokalt beslutat om längre vistelsetid) till vårdnadshavare som är arbetsökande eller föräldralediga, istället stannar hemma, vilket innebär ett minskat tryck på barnomsorgen och en minskad risk för smittspridning.

Undantag gäller som vanligt för exempelvis barn med speciella behov, vårdnadshavare med funktionsvariation med mera i samråd med huvudmannen.

Män i förskolan

29. Enligt statistik från Skolverket 2017 råder kraftig snedfördelning i personalstyrkan där andelen män utgör drygt 4 procent av de anställda och resterande 96 procent utgörs av kvinnor. Det råder inget tvivel om att det är en kvinnodominerad bransch. Utan att vara för kvotering ser Sverigedemokraterna utrymme för flera män i förskolan. Att så få män arbetar i förskolan beror enligt Lärarförbundet primärt på pedofildebatten.

Män ska vara trygga i att utbilda sig, ansöka och arbeta inom förskola och barnomsorg. Fördelen med en könsblandad personalstyrka är att barn, som behöver både kvinnliga och manliga förebilder, då får tillgång till detta och lättare kan identifiera sig med de vuxna. Företag som arbetar med arbetsmiljöfrågor lägger exempelvis fram följande fördelar med blandad könsfördelning: det stärker arbetsplatsen i ökad potential för innovation, förbättrar arbetsklimatet, inverkar till bättre välmående och hälsa hos personalen, ökar engagemanget och innebär ofta stor kompetensbredd. Den svenska förskolan ska vara en plats med goda förutsättningar, där barn och personal vill vistas, där alla trivs och ges möjlighet till utveckling.

Sekretess och säkerhet i förskolan

30. Grundskolan ska få ta del av de orosanmälningar som upprättas under barnets tid i förskolan. Om ett barn har, eller befars ha, farit illa behöver mottagande grundskola ha kännedom om denna historik för att kunna fånga upp situationen och vidta eventuella åtgärder för att stötta och säkerställa barnets trygghet. Som regelverket är utformat idag så erhåller den mottagande grundskolan inte nödvändigt underlag, vilket kraftigt försvårar arbetet med att säkerställa tryggheten för de mest utsatta barnen. Av denna anledning behöver regelverket för orosanmälningar revideras på sådant vis att informationsutbyte om orosanmälningar möjliggörs mellan förskola och grundskola eller vid byte av förskola eller huvudman.

31. Riksdagen beslutade våren 2021 att registerutdrag vid anställning inom skolväsendet endast ska visas upp och sedan noteras som klanderfritt. Sverigedemokraterna anser i likhet med Skolverket att begäran om inlämnat registerutdrag är en viktig del av skolans säkerhetsarbete och att barnperspektivet väger tyngst i denna fråga. Det är av stor vikt att det finns en väldokumenterad historik för uppföljning om någon oegentlighet uppstår. Den mänskliga faktorn öppnar för fusk och personliga bedömningar i en fråga som kan vara av avgörande betydelse för enskilda elevers väl och ve. Av denna anledning anser Sverigedemokraterna att de tidigare reglerna för inlämnande av registerutdrag ska återinföras.

32. Bestämmelserna i skollagen om registerkontroll bör dessutom utvidgas till att även omfatta chaufförer som transporterar barn kopplat till förskolans verksamhet. Vi menar att en obligatorisk registerkontroll för chaufförer som anlitas av förskolan skulle minska risken för att någon som tidigare dömts för exempelvis sexualbrott kommer i kontakt med barnen. Därmed skulle skyddet stärkas ytterligare för barn i förskolan.

33. Den svenska förskolan lider likt många andra verksamheter av problem med den organisatoriska tystnaden. Offentliganställda ska känna trygghet i att delge viktig och relevant information till de lokala beslutsfattarna och snarare premieras för denna insats. Sverigedemokraterna anser därför att regeringen behöver ta krafttag för att motverka den rådande tystnadskulturen inom den svenska förskolan.

Barn i behov av särskilt stöd

34. De flesta förskolor har tillgång till en specialpedagog, men inte alla. Specialpedagogerna har som uppgift att identifiera och undanröja hinder i barns lärande. De arbetar tillsammans med förskolans egna pedagoger för att se varje barns behov, vilket betyder olika lösningar för olika barn. Sverigedemokraterna menar att lagstiftningen behöver regleras på sådant vis att huvudmannen måste kunna erbjuda förskolan hjälp från en specialpedagog när behov uppstår så att barn i behov av särskilt stöd får de resurser som krävs.

Framtidens förskola

35. Utvecklingen i förskolan befinner sig i otakt med de allt högre ambitionerna samtidigt som allt färre i personalen är utbildade för sitt arbete och arbetssituationen blir allt mer pressad.

I enlighet med flertalet forskare och pedagoger anser Sverigedemokraterna att det – mer än 50 år efter den historiska Barnstugeutredningen – är hög tid att regeringen nu tillsätter en utredning om den svenska förskolan med uppdraget att göra en grundläggande genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar för en förskola värd namnet över hela landet.

Patrick Reslow (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Jörgen Grubb (SD)

Richard Jomshof (SD)

Lars Andersson (SD)

Per Söderlund (SD)

Clara Aranda (SD)